

KRZCZENIE (18) *sb n*

krzczenie (14), **krzcienie** (1), **krczenie** (1), **krcenie** (1), **chrzczenie** (1); krzcienie *TarDuch*; krcenie *KrowObr*; chrzczenie *SkarJedn*; krzczenie : krczenie *BielKron* (2:1).

Pierwsze e jasne, końcowe z tekstów nieoznaczających é.

sg *N* krzczeni(e) (4). ◇ *G* krzczenia (9). ◇ *D* krzczeniu (3). ◇ *L* krzczeniu (2).

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

1. *Udzielanie chrztu; baptisma Vulg* (12) : Krol Władziław [...] kazał fie schodzić ludu proftemu ná krzeft święty [...] A dla lepźzey chući ich/ nákułił był w Polźce fukná białego bárzo wiele w ktore ie ku krzczeniu obłoczono/ y dárowano im káždego. *BielKron* 381v, 355v; *KuczKat* 125; *SkarJedn* 49; *WujNT Hebr* 6/2, s. 762; [miéymy fie do dofskonálznych rzeczy: nie znowu zákládáiac gruntu pokuty od vczyńków martwych/ y wiáry ku Bogu/ náuki chrzczenia/ rąk téż wkładánia/ y powftánia z martwych *WujBib Hebr* 6/2].

krzczenie kogo (4): Iezu ktorys wżitkę tobie mocz poddaną obiawiwłzy zwolenniki fwe ku krżcieniu poganow połał. *TarDuch* C8; *BielKron* 445v; *ArtKanc* D13v. Cf »krzczenie małych dziełek«.

krzczenie czyje (2): *PatKaz III* 136; zarázem fię o tym bádał/ iákie téż było to moje krzczenie *CzechEp* 85.

Wyrażenia: »krzczenie małych dziełek« (1): więłsza część ártykułow napewnieyfszych á napowźnieyfszych [!] wiáry náłzey [...] krzczenie małych dziełek y wiára Toyce [!] ś. *CzechEp* 108.

»woda krzczenia« = *woda używana przy chrzcie* (1): Potym ieden z Rycerzow bok otworzył iemu [Jezusowi]/ Krew z wodą wypłynęła/ k zbáwieniu náłzemu. [...] Wodą y Krwią poświęcił/ wody wiernych krzczenia *ArtKanc* D13v.

2. *Poświęcanie sprzętu liturgicznego połączone niekiedy z nadaniem imienia [czego]* (2) : *KrowObr* 103 *marg*; ázałz nie dáć zá święczenie/ zá birzmowánie/ zá golenie/ zá ftrzyżenia mniłzek iáko od owieczek/ zá ágnuły/ zá oleie/ od krzczenia kościołow/ ołtarzow/ ornatow/ dzwonow/ portátýłow/ to iest álábáłtrowych kámykow/ obrałkow/ kości vmárłych *RejAp* 152.

3. *Cierpienie, umartwienie (w komentarzu do Matth 20/22 cf KRZCIĆ znac. 5. i KRZCIĆ SIĘ znac. 4.)* (1) : A toż téż y o tym krzczeniu rozumieć mamy co y o piciu kielichá/ gdiż nam częfto kroć w piłmie znáczą wody vcíłki á vdręczenia/ gdyż ie ná nas Pan wylewác raczy iáko wodę. A może fie theż nam znáczyc y vmartwienie ciał náłznych. *RejPos* 313v.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (wyraz cytowany)* (3) : Słowo krztu y krzczenia Nowokrzczeńcy iáko przetwarzáią. *WujNT Zzzzz3v*, 11 [2 r.].

Synonimy: 1. *nurzanie, ponurzanie*; 2. *poświęcanie, święcenie*.

Cf **KRZCIĆ**, **KRZEST**